

17

1729, 24 Pra. 23. num. 41.

27

DISSERTATIO IN AVGURALIS JVRIDICA,

DE

DECRETO
DISTRIBUTIONIS
IN
CONCURSIBVS CREDITORVM
NONNULLIBI RECEPTO,

487.

QVAM
EX INDVLTV ILLVSTRIS JCTORVM
ORDINIS

SVB PRÆSIDIO

2

DN. ERNESTI TENZELII, JC^{TI},

ELECTORALIS REGIM. CONSILIARII, JUDICI PROVINC. AC FACULT. JVRID.
ASSESS. PRIMARII, EJVSDEMQUE H. T. PRO-DECANI, NEC NON CIVITATIS
CONSULIS PRIMARII,

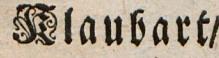
PRO LICENTIA

SVMMOS IN VTROQVE JVRE HONORES ATQVE PRI-
VILEGIA RITE CAPESSENDI,

IN AUDITORIO JCTORVM MAJORI,
HORIS CONSVENTIS,

PUBLICO ERVDITORVM EXAMINI SVBMITTIT

AVCTOR

CHRISTIANVS WILH. Haubart/

ELSTRO-MONT. VARISCVS,

DIE XXI. MARTII M DCC XXIX.

ERFORDIAE,
Litteris GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

DISSESTITIO NAVARVS JARDICVS

DECRETO
DISTRIBUITIONIS
IN
CONCURREBIA CREDITORVM
NONNITIBI RECEPTO

EX MUNDINA TERRIBVS ZCOTORN

ORDINIS

SAB. BRASSIDIO

DN. ERNSTI LENEI II. I.C.I.

EPISCOPALIS RERUM CONSERVATORIUS AC REFORMATIUS
VERSES TUMERICI PERSIMILIAE ET TITULICORUM NEC NON CIVITATI
COLEGIALE FUNDAMENTA

PRO LICENSIAT

SUMMOS IN AUTOCYCLIA HONORES ADOX HIR

ANTEGALLIA G. SSENDI

IN AUDITORIIS SCOTORIUM MAJORI

PUBLICO SCOTORIUM EXAMINI SATURIT

ACTOR

CHRISTIANVS W.H. G. (unread)

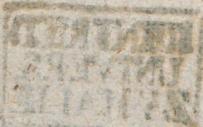
ESTATE MONTE AVINCAS

1616 MARIA M. 1600 XXX

1616 MARIA M. 1600 XXX

FREORDI.

Littere GROSCHIENS. Aeg. Thoest.

CONSPECTVS DISSERTATIONIS.

§. I. Origo Processuum.	§. XIX. Genus definitionis expenditur, Causa efficiens hujus definitionis.
§. II. Origo Processus Concursum.	§. XX. Materia decreti distributionis.
§. III. Quando Processus Concursum creditorum locum inueatur.	§. XXI. Objectum Decreti distributionis.
§. IV. Duo ad minimum Creditores desiderantur ad Processum Concursum exercitandum.	§. XXII. Forma decreti distributionis.
§. V. Scopus Processus Concursum.	§. XXIII. Adjuncta Decreti distributionis.
§. VI. Effectus Processus Concursum primus.	§. XXIV. Gratificatio in quantum permissa.
§. VII. Concursum Cambialis non suspenditur per Concursum motum.	§. XXV. Juris Saxonii de gratificatione sententia.
§. VIII. Jus retentionis non exulat in Processu Concursum.	§. XXVI. An usure & fors in eadem collocanda classe? Expenditur affirmatum sententia.
§. IX. Effectus Processus Concursum secundus.	§. XXVII. Proponitur negantium opinio.
§. X. Effectus Processus Concursum tertius.	§. XXVIII. Diversa ha sententie secum invicem conciliantur.
§. XI. Quartus effectus Concursum moti.	§. XXIX. Sententia ista ex Jure Saxonico deciditur.
§. XII. Quousque judicium concursum universale sit.	§. XXX. An pecunia in antecessum soluta sorti, an usuris, imputanda.
§. XIII. Quidnam in Processu Concursum agatur.	§. XXXI. Proponitur quesito an Decretum distributionis gaudeat viribus ree judicata.
§. XIV. Finis Processus Concursum.	§. XXXII. Propugnatur sententia negativa.
§. XV. Remedia suspensiva in Processu Concursum interponuntur.	§. XXXIII. Illustratur sententia negativa.
§. XVI. Executio in Processu Concursum.	§. XXXIV. Ex jure Canonico illustratur hac sententiae.
§. XVII. De Decreto distributionis.	
§. XVIII. Definitio Decreti distributionis.	

A

§. XXXV.

§. XXXV. Causē cognitio precedere debet sententiam viribus rei judicatae nanciscendis parem. §. XXXVI. Uterior illustratio. §. XXXVII. Ulterius hac sententia stabilitur. §. XXXVIII. Rationes que sententie negativa opponuntur si suntur.	§. XXXIX. Solutio horum dubiorum. §. XL. Uterior solutio. §. XLI. Continuatio hujus solutionis. §. XLII. Porro insitetur huic solutioni. §. XLIII. Genuinus effectus Decreti distributionis.

§. I.

Quidem omnes Creditores eo polle-re jure ut Debitores suos ad id pos-sint adigere, quo exsolutione debiti suo satisfaciant officio, satis consta-re arbitror. Sed diversa debitorum conditio, diversa etiam obligationis contracta indoles, diversas produxit rationes quomodo creditores ad fructum juris sui aspirare possint. Diversi itaque proce-dendi modi, quibus in foro urimur, ex diversitate obliga-tionum, & ex diversitate debitorum descendunt. Alium itaque Processum ordinarium, alium summarium, alium executive, existere, id efficit diversa obligationum na-tura. Alium vero Processum militarem, aliud vero Pro-cessum Concursus Creditorum occurrere, id proficisci-tur ex diversa eorum, qui in jus vocantur, conditione.

§. II.

Sed à scopo meo alienum est fundamenta omnium processuum investigare, potius de solo Concursus Proces-su verba quādam facere decrevi, quippe cui processui, tan-tummodo propter debitoris cum tanta inopia confūctan-tis ut singulis suis Creditoribus satisfacere impar sit condi-tionem, locus relinquitur. Unde etiam Concursus Credi-torum universale quasi repräsentat judicium, inter diver-sos creditores, eorumque debitorem communem, coram hujs judice competente constitutum, ut illis prævia liqui-datione

datione juxta prioritatem deductam ex bonis debitoris satisfiat.

§. III.

Ipsem vero Concursus Creditorum varia excitari solet ratione, sic enim animadvertisimus nonnunquam debitorem bonis cesserum creditores suos convocare, *arg.* l. 3. C. qui bon. ced. poss. eo consilio quo molestiis particulatum processuum supercedere possit, nonnunquam vero Creditores debitorem suum obaratum existere ex sufficientibus indiciis colligentes, Concursum ad universalem satisfactionem consequendam inchoari desiderare; quorum desiderium an suo gaudere debeat successu judicis est arbitrari, quippe qui variis circumstantiis perpenfis, desumitis, à fuga debitoris in ipso die solutioni destinata arrepta, nec non remissione cambiorum localium cum protestatione, ex cumulo mutuorum sub Conditionum gravantium onere avide contractorum, promissione usurrum inconsuetarum, facili conjectura assequitur, an ad Processum Concursus deproperandum sit, nec ne.

§. IV.

Ipsa vero loquendi ratio qua Concursus Processum aliis contradistinguius luculento est indicio unum creditorem huic processui excitando nequaquam sufficere, quare duo ad minimum ei constitudo inservire. *a. l. 12. ff. de test. statuendum,* quum inter binos creditores prioritatis disceptatio emergere queat. Proinde uxor debitoris cum alio creditore super prioritate certatura, formando Concursui, rite ansam suppeditat. Ad Concursum enim non tam creditorum multitudo, quam certamen de prioritate & ordine creditorum locationem exposcentium debitorum integrorum debitorum exsolvendorum facultate destituto desideratur. *a. l. 6. f. 2. & 7. l. 24. ff. que in fraud. cred.*

§. V.

Unius cuiusvis vero processus scopus is esse solet, ut Actor fructu Juris sui potiatur, qui scopus etiam in praesenti

senti Concursus processu est conspicuus, quippe tota Pro-
cessus hujus ratio eo spectat, ut singulis creditoribus ita
satisfiat, ne unus alterum à facultate consequendi id, quod
sibi debetur, excludat, nisi forsitan potiori jure iste gau-
deat. Creditorum scilicet Concurſu ſemel excitato, fin-
gula quæque debitoris bona in massa existentia non
amplius ad debitorem ſed potius ad creditores com-
muni Jure ſpectare videntur, quare ante ſententiam
designationis vires rei judicatae naclam, cuiquam à de-
bitore per gratificationem ſolutum, ab aliis potiore
gaudentibus jure, e. g. privilegiatis, Hypothecariis an-
terioribus, tanquam indebitum condici & repeti po-
teſt. a. l. 6. §. fin. ff. de reb. aut. jud. poff. l. 24. ff. que in fraud.
Cred. L. 22. §. 6. C. de Jure delib. l. 5. C. de Priv. pſci. RHE-
TIVS de non gratificando P. I. cap. I. 2. & 3. in Vol. I. disp. 19.
que singula in tantum procedunt, ut nec in unius credi-
toris commodum executio aut immifſio pendente Con-
curſu decerni poſſit. a. l. 6. §. 7. ff. que in fraud. cred. cap. I. X
ut lite pendente nibil innovetur. Nec transactio creditoris
remiſſionem continens cum debitore eo tempore fuſcep-
ta ſubſtitit. a. l. 6. §. 11. que in fraud. cred. quorū etiam
referunt quidam, quod iucrum omittere & hereditatem
delatam, aut ſimile emolumētum, repudiare nequeat.
Huic tamen opinioni maniſti juris Romani dispositio
repugnat. l. 134. ff. de Reg. juv. l. 6. pr. §. 2. & 4. l. 19. l. 20. ff. que
in fraud. cred. l. 5. §. 13. 14. ff. de donat. inter vir. & uxor. Ex-
cellētissim. KRAVSE in Diff. de paſto hereditatis renunciati-
vo. Cefſio tamen Juris delati quippe que acquisitionem
jam factam praefponit, a. l. 25. §. 5. & 7. ff. de acquir. vel
omitt. hered. illicta utique eſt. vid. B. MENCKENII Tract.
Synopt. Proc. Tit. 41. §. 8. Ex iis omnibus & id colligitur,
concurſu formato debitori facultatem alienandi adimi, ita
ut ejusmodi alienatio ſit ipſo jure nulla, igitur traditio ſpe-
cierum pecunia pignoris nomine creditori facta nullius
loco eſt habenda, quam eadē ſpecies deinceps à credi-
toribus in natura revocentur, ſi quidem exiſtant; Sin
mi-

minus, earum aestimatio cum interesse mora petatur. vid.
Perillust. à BERGER Oeconom. Jur. Lib. 4. tit. 31. tb. 1. not. 3.

§. VI.

Nec haud abs re me facturum arbitror, si brevibus ad hoc monuerim, Processui Concursus varios tribuendos esse effectus. Primus scilicet litispendentiam siflit, ac specialibus obsistit petitionibus. a. l. b. §. 7. in fin. ff. que in fraud. cred. MEVIVS P. 2. decif. 250. & P. 4. Dec. 158. n. 4. Cessant itaque omnes actiones antea specialiter motæ, & suspenduntur, ac actores ad forum Concursus remittuntur. Li-
cet itaque in alio judicio condemnatus sit debitor, su-
spendenda tamen, Concursu interveniente, Executio,
quippe quæ in aliorum creditorum tendere possit præju-
dicium. Sed si ante Concursum res quædam debitoris adjudicatione in aliquem translata, vel creditori cuidam in solutum data, vel ita tradita, ut in solutum capere possit creditor, quandocunque hoc ipsi e re sua esse vi-
detur, Concursus subsecutus nihil horum immutat, quæ
res sua nititur ratione, Concursus enim subsequens jus al-
teri quæsitudini tollere haud valet. Vid. ANTONIVS FA-

BER in Cod. Lib. 6. Tit. II. decin. 2. n. 4.

§. VII.

Fac vero creditorem adversus debitorem suum ex lite-
ris Cambialibus obligatum agere, & ut personali Arresto tamdiu, donec solutione defunctus sit, detineatur, urgere,
debitorem vero ad forum Concursus provocare, ac ut iste particularis processus cambialis siflatur contendere, Debitor tamen merito suo excidit voto, potius arresto perso-
nali mancipandus, & debitori nullum depositum est præ-
sidium in eo, quod Concursus processus sit judicium uni-
versale, ac suspendat executiones reliquas, suspensio quippe reliquorum processuum particularium ac executionum hunc sibi tantummodo habet præfixum scopum, ne reli-
quis Creditoribus concurrentibus afferatur aliquod præju-
dicium, cuius tamen præjudicii proorsus sunt expertes, si persona debitoris apprehendatur, ex bonis enim ejus hac

ratione nihil decedit, aquissimum ergo erit, processum Cambiale nulli remora fieri obnoxium.

§. VIII.

Moto Concursu persæpe evenire solet, ut tertius aliquis possessor prædium quoddam ad debitorem jure Domini spectans possidetur, qui jus retentionis in eo prædio propter impensas in id factas exercere cupit, creditores vero exulare jus retentionis contendant, assidentes ad forum Concursus remittendum possessorem. Sed salvum esse jus retentionis ea ratione adducor, exceptio enim, quæ opponi poterit, creditori hypothecaria actione experiunti, ea pariter opponi poterit creditoribus pluribus concurrentibus, & à tertio rem revocantibus causa vero modo præstructo etiam adversus creditorem hypothecarium jus retentionis suum præstare usum comprobat l. 29. §. 2. ff. de pign. & hypoth. v. ME VIVS P. 5. Dec. 379. BERNH. SCHVLZE in diss. de Jure retent. tb. 26. Quod tamen Jus retentionis subhaftatione subsecuta expirare largior. vid. Ord. Proc. recogn. Sax. Tit. XLI. §. 1.

§. IX.

Secundus effectus, qui ex moto Concursu proficiatur, absolvitur exclusione juris offerendi, nimirum integrum alias est creditori posteriori priori offerre pretium, ac sic consequi possessionem rei oppignorata l. 1. Cod. qui pot. in pign. Excitato tamen Concursu res oppignorata quam prior creditor possidet, à creditore posteriore avocari nequit, pendente enim Concursu nihil innovandum, præprimis quum nondum consummato Concursu singulorum creditorum jura incerta existant ac sub lite versentur. ME VIVS P. 4. Dec. 158. n. 3.

§. X.

Subsequitur jam tertius effectus, nimirum causæ continentia scil. judicium concursus individuum est, unde omnium creditorum causas, tanquam connexas, ad se trahit, coram uno eodemque judice executiendas, connexorum quippe idem debet esse judicium. Nulla sic discriminis

nis intercedit ratio sive ista lites nondum formato, sive
jam formato Concurso nata sint, sive alibi jam decisæ &
judicatae; Unde judex Concursum causas ejusmodi particu-
lares ubique avocare potest. v. LEYSERI *Diss. de Conc.* &
Grad. cred. c. 1. th. 1. lit. a. merito idcirco concursum judi-
cium universale nuncupatur, & quod universa debitoris
bona tam corporalia, quam jura concernit. vid. STRUV.
Synt. Jur. Civ. exerc. 10. th. 41.

§. XI.

Postremo tandem concursui creditorum suos debet
natales communio quædam bonorum spectans ad singu-
los crediteores, quam communionem non id indicare mo-
ne, ut nimur exinde æqualitas juris creditorum circa
bona debitoris resulteret, cuique enim pralationis privile-
gium inconcussum & salvum remanet, sed hoc respectu
communionis elogium adhibere placet, quod nemini in-
vito altero ex bonis concursui subjectis quicquam exsolvi
possit, omnesque tamdiu gaudeant communi jure donec
super prioritate pronunciatum fuerit. MEV. P. 5. *Dec. 125.*
n. 1. Sed communione hac inter crediteores intercedente
sequi exinde prono alveo videtur, eum cui cessa actio quæ-
dam à debitore communi ante suborem Concursum fuit,
juris hujus cessi iacturam facere, quum cedens etiam fa-
cta cessione Dominus actionis & creditor remaneat. l. 3.
C. de novat. l. 9. *C. de Procur.* Quod Jus proinde excitato
concurso creditorum ad crediteores transire videtur. Sed
Dominium istud remanens in cedente sola juris Romani
subtilitate nititur, quippe Romanis persuasum erat, actiones
& obligationes semel acquisitas a contrahentibus di-
velli & separari non posse, cui tamen subtilitati nuncius
in foro missus. v. Illuſtr. de WERNHER in *Enunciatis*, *Enunc.*

415.

§. XII.

Concursum Creditorum esse judicium universale omnes-
que ad se pertrahere processus particulares supra assertum
fuit, quæ tamen opinio iis circumscribenda est limitibus,

ut

ut solum subintelligatur de litibus adversus ipsum debitorum motis, non vero de iis, quibus adversus tertium experimur. Quare nihil impedimento est Creditori, qui nomen suum in ipso concursu professus est, quo minus tertium hypothecæ suæ possessorem conveniat, res quippe difficillimi censemur esse exitus è massa Concursus id quod sibi debetur consequi, præprimis quum Creditoribus indulta sint variationes, & debitor propter Concursum motum ulterius non solvendo existere præsumatur. Ex eodem fundamento Creditor, qui duos correos sibi obligatos habet, perseverante adhuc concursu adversus unum correum, alium correum cuius bona nulli Concursui sunt obnoxia felici successu in Jus vocat. vid. BRVNNEM. de Proc. Concurs. Cred. cap. I. §. 8. § 9.

§ XIII.

Concursu vero suborto præcipua cura judicis in eo versari debet, ut non tantum in veritatem actionum à creditoribus institutarum inquirat, sed & de ordine creditorum sit sollicitus. Quum enim facultates debitorum raro soleant sufficere, ut singuli creditores integrum consequantur satisfactionem, nonnulli tamen creditores hoc privilegio muniti incedant, ut reliquis potiores existant, tantaque prærogativa præ aliis fruantur, ut iis prius satisfaciendum sit, licet massa Concursus hac satisfactione adeo exhauriatur, ut nihil superfit, unde reliquis creditoribus prospici queat, ipsa hujus processus indeles exposcit, ut quisnam alterum prioritatem vincat summo studio excutiat. Quare creditores non solum demonstrandis suis creditis operam dare, sed & inter se quis locum priorem obtineat certare debent. Duplex igitur sic passus liquidi scilicet & prioritatis emergit, utrumque horum judex sententia sua decidit. Diversæ vero sententiae hic obviæ sunt, quibus Judex lites in hoc judicii genere subnatas dirimere satagit, opus nimurum est sententiis, vel præparatoriis, vel locatoriis, vel declaratoriis. In præparatoriis ad id respiciendum, quæ jura potissimum creditores prælimi-

(9)

minariter urgeant, quis debitoris absentis vel defuncti vicem gerat. Locatoria sententia quæ vulgo dæs Designations-Urtzel audit, jura creditorum diversa ipsis ex natura debiti & legibus hujus vel illius provinciæ indulta intuetur, secundum quæ in diversas classes dividuntur, ut liqueat, cui ex iis ante reliquos satisfaciendum sit. Hæc itaque sententia decidit, non solum quonam ordine unusquisque creditorum id quod sibi debetur consequi debeat, sed & quounque unicuius creditoris spectata rei veritate quicquam juris competit. Subsequitur tandem sapientia declaratoria aut Locatio ulterior, qua credores jura sua fortioribus rationibus deducentes adhuc classibus convenienter inseruntur, vel alia quædam in sententia designatoria obscurius proposita lucem suam foenerantur. Vid. supra laudatus MENCKENIUS ad Tit. 34. Ord. Proc. Sax. §. 72.

§. XIV.

Sententiis latis finis Processuum imminere solet, quod etiam in Procesu Concursus contingere consuevit, quippe hisce tribus sententiis modo commemoratis à judice pronunciatis merito is scil. Judex ad finem processus de properare tenetur, scilicet ad solutionem cuius efflagitanda ergo Creditores concurrunt. Scipiis tamen plurimi Creditorum suis excidunt votis ac nihil è massa concursus capiunt, excluduntur potius a Concursu, forsitan quod Massa Concursus exsolutioni ejus quod ipsis debetur non sufficiat, qua tamen exclusione auffertur ipsis quidem jus e bonis concursui subjectis aliquid petendi, non autem liberat debitorem ab obligatione personali, qua iis constrictus est, quippe quæ obligatio perpetuo durat, creditoribusque hac ratione exclusis largitur facultatem ex bonis debitori post consummatum Concursum obvenientibus eundem debitorem ut sibi solvat, quod debet, adiungi. V. BEYER. in Diss. de incommodis Processus Concursus §. 59. c. 6. X. de solut. SALGADO in Labyr. cred. P. 3. c. 16. n. 63. l. 3. ff. de Paet. quæ exsolvendi necessitas etiam hæredibus debitoris

toris imposita est, qui tamen in terris Saxonici fruuntur hoc beneficio, ut exhibita jurata specificatione ultra hæreditatis vires & alienum à defuncto contractum dissolvere non obligentur. Ubi & id monere haud abs re esse duco, creditores exclusos ab una massa Concursus non insimul exclusos esse ab altera. Fac enim debitorem in diversis provinciis bona immobilia possidere, tunc iis creditoribus qui in hac provincia frustra suam quarunt satisfactionem in alio territorio voti sui compotes fieri possunt.

§. XV.

Quemadmodum etiam aliis litigantibus non semper acquiescendum est in sententiis inter eos latas, sic etiam creditores impugnare possunt sententias in eorum præjudicium latas, nec enim remedia suspensiva in hoc processus genere denegantur. Appellatione igitur interposta sententiam designatoriam suspendere licet qua appellatione à superiori admissa causa ista qua provocatio amissus suppeditavit, ad superiorem devolvitur, non vero integrum Concursus, sed reliqua causæ, quarum tot classes speciales & distinctæ collocantur, quot adsumt creditores diversi à judice Concursus interim recte discutiuntur.

§. XVI.

Aliis Processibus executio finem imponere solet, nec hæc executio in processu Concursus exulat, deflectit tamen modus exequendi in hoc processu receptus ab executionibus in aliis processuum generibus usitatis, non enim hic prius ad mobilia, denique ad immobilia, & tandem ad nomina sit progressus, prout ex Juris Romani, non vero Juris Saxonici Electoralis Sententia proceditur, sed potius & in Saxonia, & extra Saxoniam, hic exequendi modus in Concursus processu prorsus ignoratur, interim tamen judex singulorum Creditorem peculiarem debet habere rationem, eidemque incumbit, omnia bona ad debitorem spectantia intercedente subhastatione seu auctione publica distrahere, massam facultatum tum ex pecunia penes debitorem reperta, tum ex pecunia ex venditione

tione bonorum debitoris redacta, certam constituere, hosceque nummos inter credores distribuere. Huic scopo assequendo plurimum inserviet, si judex officii sui memor curam agat, ut per curatores bonorum bona debitoris rite administrantur, ab iis debito tempore ratios exigitur, & exactæ plene discutiantur, ne ex mora vel negligentia creditoribus quicquam oriatur damni. Vid.

WILDOV OGEL in Diff. de Processu Concursum Creditorum in fo-

ro Saxonico rite formando tb. 22.

§. XVII.

Creditis itaque ad liquidum perductis bonisque debitoris excussis deveniendum est ad Creditorum dimissionem, quæ dimissio sit per exsolutionem ejus; quod unicuius debetur, quam tamen exsolutionem necessario præcedere deber accurata quadam DISTRIBUTIO, quam vulgo DECRETVM DISTRIBUTIONIS, germanice den *Distributions-Abschied* nuncupare solent. De quo Decreto distributionis jam verba quadam facere animus est.

§. XVIII.

Decretum vero distributionis quod stylo forensi elo-
gio des Distributions-Abschieds condecorare solemus com-
modissime ita describi potest: quod sit accurata calcula-
tio, qua intercedente judex, coram quo Concursum pro-
cessus pender, determinat computatque quibusnam Credi-
toribus, & quanam ex parte, & quando, unicuius eorum
e massa Concursum satisfieri possit, quidque iisdem, nomi-
ne expensarum in utilitatem communem omnium facta-
rum pro rata parte summa accipienda sit detrahendum.

§. XIX.

Exhibita hac descriptione singulas ejus partes perlu-
strare haud incongruum erit, scilicet generis loco Calcula-
tionis terminus usurpatus fuit, quam locutionem ne-
mo ægre feret, qui indeolem hujus negotii pro eo ac par-
est expendit. Processus Concursum creditorum gratia
laboratur, citra varias expensas peragi nequit, ut enim
istud judicium universale suo exoptato gaudeat successu,

variis opus est mediis fini assequendo inservientibus, nihil
judex, nihil Curator litis, gratis expedire tenetur, admi-
nistratio bonorum debitoris propter custodiam suam,
propter subhastationem, auctionem, insignes sumitus
deposcit, hi itaque sumitus imminuunt superstites de-
bitoris facultates. Hisce tamen sumtibus nonnum-
quam massa concursus egregie consultur, per subha-
stationem enim & auctionem pecunia redigitur ex ven-
ditione rerum massæ scilicet Concursui subjectarum. Ex
administratione prædiorum fructus proficiuntur ve-
num exponendi, & sic pariter creditorum emolumen-
tis cedentes. Per custodiam conservatur debitoris sub-
stantia relicta, ac cavetur, ne aliquam jacturam patiat-
tur. Occurrunt itaque hic accepta & expensa, judicis
ergo est, utrumque horum creditoribus indicare, & non
solum acceptorum, sed & expensorum, iisdem fidem face-
re. Qua opera defungitur mediante Decreto distributio-
nis hoc enim fistit, & quid expensum, & quid acceptum.
Judec vero causa efficiens est Decreti hujus, & quidein is
judec coram quo integer ventilatur concursus, & licet
alias judec, non semper ipsem pronunciet, sed Jure-
Consultorum Collegia desuper consulat, eorundemque
informationem efflagitat, id tamen nunquam circa de-
cretum distributionis usū venit, huic enim Decreto confi-
ciendo ipsem judec citra præmium consilium Jure-
Consultorum admoveat manum, quumque unius debitoris er-
go variis persepe Concursus existant, scilicet quando bona
ejus in variis dispersa sunt territoriis, indeque plures emer-
gent massæ, tot peculiaria dantur distributionis decreta,
quot peculiares sunt massa.

§. XX.

Præcipuum vero caput hujus Decreti absolvitur ac-
curata dispectione quibusnam creditoribus satisfieri pos-
sit. Sententia designatoria, locatoria & declaratoria,
præscribunt judici normam quænam ratio formandæ di-
tributionis hac ex parte ab eodem incunda sit. Prius-
quam

quam enim ad Decretum hoc transitus fit sententia locatioria designatoria vires rei judicatae nactae presupponuntur. Hasce sententias tanquam Cynosuram respicere debet Judex, nec ulli, cui in hac sententia aliquod denegatum id attribuere potest, nemini etiam jus ex sententiis hisce quæsitum auferre par est. Quare conficitur exinde, eodem ordine creditores se in decreto distributionis quo in sententiis designatoris excipere, unde eadem classes, quæ in Sententiis designatoris attenduntur, ad unguem in decretis distributionum observandas sunt. Tantum itaque abest, ut judex classes creditorum jam formatas aliqua ex parte turbare, aut in veritatem creditorum inquirere possit, ut potius in Decreto hoc distributionis nudum executorum tantummodo eorum agat, quæ in Sententiis designatoris continentur. Nulla itaque quæstio juris hoc Decreto decidenda, sed solummodo quæstio facti, nam de eo querere fas est, quisnam Creditorum pro modulo facultatum reliatarum & quoisque aliquid percipere queat. Proinde Decretum distributionis facultatem percipiendi assignat Creditoribus, abstinet vero prorsus ab assignandis juribus, quippe quæ jam omnia decisa elucescere debent ex sententiis designatoris. Nulla enim iura assignat, sed tantummodo modum fructu juris quæsiti potiundi, & antè judicata exequandi.

S. XXI.

Quò vero omnia eo accuratius procedant, judicii incumbit in formando distributionis Decreto attendere ad qualitatem bonorum, non enim omnia bona in custodia debitoris reperta singulorum creditorum satisfaktioni applicanda, sed potius & qualitates debitorum & qualitates creditorum secum invicem accurate conferenda. Quemadmodum itaque alii credidores feudales, alii vero allodiales existunt, sic & pecunia redacta ex bonis feudalibus tantummodo creditoribus feudalibus, ex allodio vero redacta creditoribus allodialibus cedit. Præprimis beneficij separationis habenda est ratio in iis scilicet visionibus in

B 3

qui-

quibus alias hoc beneficium locum sibi vindicat, unde si pater & alienum contraxerit, filius pariter, & utriusque facultates creditis omni ex parte exsolvendis non sufficiant, filius vero patri hæres existat, adeoque Concursus creditorum respectu utriusque exciterur, tunc separanda sunt bona filii & bona patris, & contracita à patre debita etiam Chirographaria & nullo privilegio munita filii creditoribus, si vel maxime isti sibi hypotheca anteriori prospexerint præferuntur. *l. i. §. 3. ff. de separ.* quippe regula ista, qui prior tempore potior jure solummodo vim suam exerit, si cum uno eodemque debitore res sit, non vero si cum pluribus. Hæreditarii vero creditores tantummodo ad hoc beneficium separationis confugere possunt. *l. i. §. 1. ff. de separ.* nonnisi vero Chirographarii eodem opus habent, dum hypothecariis satis subvenitur actione hypothecaria, *SANDE l. 3. tit. 12. defin. 17.* & ipsi Chirographarii excidunt hoc beneficio, si fidem secuti fuerint hæredis cautione, aut usurpis animo novandi acceptis ab hærede. Petita vero separatione à quibusdam creditoribus hæreditariis, & reliqui creditores hæreditarii tanquam litis consortes licet separationis non efflagitaverint beneficium commodi tamen ex eodem proficiscens fiunt participes. *BRVNNEMANN. ad l. i. §. 16. ff. de separ. n. 27.* Excluditur tamen hoc beneficium separationis in fensis, quippe in iis hypothecæ rite constitutæ suo collocantur ordine, sive à defuncto, sive ab ejusdem hærede constituta, omni neglecta separatione. Vid. *CARPZO V. P. I. Dec. 73. BRVNNEMANN. ad l. i. n. 3. ff. de separat.*

§. XXII.

Nec vero sufficit determinare in Decreto distributio-
nis quibusnam creditoribus satisfieri possit, sed & specia-
tim subjungendum ex quanam parte, aut quantam sum-
mam vice solutionis unusquisque consequatur. Quoti-
diana nimirum comprobat experientia superstites debito-
ris facultates plerumque esse tam tenues & exiguae, ut ne
quidem creditis prærogativa quadam conspicuis integris

ex

ex solvendis sufficient, prærogativa vero quam unus Creditor præ altero sibi vindicat, & talem prærogativam solutionis operetur, ut quicquid superest, sua satisfactioni applicari debeat, licet posteriori creditori nihil relinquatur, per sepe contingit, ut posterioris Creditoris insigni cedat solatio si eidem solutione partis crediti sui succurratur. Quum vero Decretum distributionis unumquemvis creditoris edocere debeat, an integrum sibi debitam summam, an partem solummodo, an vero nihil consequatur, judex munere suo hic rite defungitur, si in Decreto distributionis insimul indicet ipsam summam cuius exsolutionem admittit, massa Concursus modulus.

§. XXIII.

Sed non solum determinatio summae cuivis creditoris exsolvenda ideo necessaria est, quia Creditores anteriores posterioribus per sepe solutionis media præcipiunt, sed & quia haud raro pendente Concursu & antequam Sententia designatoria vires rei judicatae nausta fit, judex partem crediti exsolvit, opus itaque est indicare in Decreto distributionis quantitatem residua summae præstandæ etiamnum creditoris. Varia hic emergunt quæstiones, primo enim executiendum an hæc gratificatio & repræsentatio solutionis judici permitta. Secundo quænam imputatio pecunia in antecessum soluta adhibenda sit, scilicet an in formam, an in usuras, peragenda, quæ distincte execuenda sunt.

§. XXIV.

Quod attinet primo loco propositam questionem regulariter facultas hæc gratificandi judici merito denegatur, ac gratificatio ista ejus cedit periculo, unde judici, qui creditoribus posteriori loco collocatis proprio motu solvit, si ad eos Massa Concursus non pertingat, necessitas imposta est, pecuniam tempore distributionis reparare, aut ex propriis facultatibus restituere. Factum enim judicis nulli præjudicio cedere debet creditoribus potiori jure gaudientibus, nec subeundæ sunt iis ista molestia, ut solutum

per

per gratificationem à posterioribus creditoribus per peculiarem conditionem repetere teneantur, sed judicem adiungit ut ipsemet resarciat damnum ipsis per anticipatam solutionem datum. vid. supra laudatus BEYERVS in disser. de incommodeis quibusdam Concurſus Creditorum §. 57. Tuto tamen & absque omni periculo iudex gratificatione hac defungitur, si bona debitoris anterioribus quoque creditoribus ad solutionem sufficient. l. 6. §. fin. ff. de rebus autor. Judic. possid. RICHTER. de Privileg. Creditor. c. 1. n. 47. Eadem gratificatio permitta cum creditori solutum de cuius praleatione & jure potiori notorie constat, idque multo magis obtinet, quando singularis pietatis ac misericordia ratio id suadet, quando mercenariis, liberis prioris matrimonii, quo alantur, ante sententiam designationis in rem judicatam transeuntem, quicquam praeflitum, quod posteriores creditores, ob cessantem injuriam, impedire nequeunt. ME VIVS P. 6. Dec. 391. Atque id etiam locum habet cum domino vindicanti rem extantem, eodem Dominio probato, restituitur. l. 5. §. 8. 17. 18. ff. de tributor. act. Pariter antequam designationis Sententia vires rei judicatae nanciscatur interdum solvere licet, uni ex creditoribus, si idoneam cautionem in casum quo potiores creditores extiterint, de restituendo praestet, a. l. 52. §. fin. ff. de pecul. ut hoc modo & securitati solventis & creditoris prospiciatur, a. l. 31. §. 1. ff. depos. judiciumque quod satisdatio nem negligendo item quodammodo suum fecisse dicetur, non in periculum accidat. a. l. 1. §. 5. ff. de Carbon. Edict. vid. MENCKENII Tract. Synopt. Proc. Tit. XLI. §. 8.

§. XXV.

In terris Saxonice eadem obtinent, & in Saxonia Electorali judici insimul injungitur. Ord. Proc. recogn. Tit. XLI. §. 6. quamprimum intuitu locationis nonnullorum creditorum res judicata impetrata, iis qui hujusmodi sententiam & liquidum pro se nacti ex deposito solidum aut partem quittantia tradita solvere; Ast, si eos alii quorum credita locata nondum in rem judicatam transierunt, aut ad liquidum

(17)

dum redacta sunt, ordine præcedant, tantum, quantum ad eorum satisfactionem requiritur reservare primisque summa quam expensæ pro rata probabiliter confident de-ducere.

§. XXVI.

Secundo loco excutiendum est, quomodo imputatio pecuniaꝝ solutæ sit peragenda, an nimirum in sorteꝝ, an vero in usuras. Priorsquam hac quæstio decidatur de eo certe constare debet, an sors & usuraꝝ in Concursibus creditorum eodem censeantur jure, adeoque in eadem classe collocanda. Primo Juris civilis, deinceps Juris Saxonici, Sententia sub Examen vocabitur. Juris civilis sententiam obscuriorem propemodum reddunt varia DD. Sententiaꝝ. Occurrunt enim quidam, qui etiam in Concursu creditorum nullam inter sorteꝝ & usuras constituendam differentiam arbitrantur, existimantes usuras cum sorte etiam ubi ceteris plene de sorte satisficeri non possit, eodem jure & ordine gaudere, huic sententia addicti sunt M E V I V S P. 8. Dec. 464. n. 1. NEGVSANT. de pign. p. 5. membr. 2. n. 9. 10. MINDAN. de process. l. 3. c. 21. n. 19. MANTICA de tacitis & ambiguis convent. l. 1. tit. 22. n. 32. GRATIANVS Dissert. for. c. 730. n. 19. Præsidia sententiaꝝ sua reponunt primo in l. 18. ff. qui pot. in pign. & l. 9. §. ult. ff. de paſt. Secundo quod prior tempore in sorte idem etiam esse debeat respectu usurarum, cum accessorium sequatur naturam sui principalis, usuraꝝ vero induant naturam accessorii, sortis scilicet, quippe usurarum obligatio accederet obligationi principali, inde illas nancisei sortis conditionem, ac eodem cum illa censi jure, & quod in sorte constitutum esset, idem & in usuris obtinere. Tertio sorti cum usuris tam arctam intercedere connexionem, ut si in eodem libello peterentur, eadem quoque sententia definitiva comprehendenda essent. Quarto attendendam hic esse unitatem obligationis primordialis, atque individuitatem pignoris ob quam qui prior tempore etiam potior jure es-
set, ut posterior sibi nihil juris vindicare posset, antequam

C priori

priori plene sit satisfactum. *l. s. 8. 10. C. qui pot. in pign.* Ut adeo si in pignore posterior contra priorem ius suum firmare velit, priori debitum offerre teneatur. *l. all. s. C. cod.* alias prior prærogativa sua tantum fructum persentisceret, ut nihil referret, etiam si posteriores creditores, si prioribus de usuris satisficeret, sorte carere cogerentur. Quinto creditorem priorem jure suo utentem alteri nullam inferre injuriam, sed petere solummodo id, quod ex justitia commutativa prescripto deberetur.

§. XXVII.

Alieni tamen sunt ab hac sententia *COLERVUS de Proc. exec. p. 1. c. 10. n. 116. CÖPPEN Dec. 28. n. II. BRYNNEMANN. ad l. 18. ff. qui pot. in pign. RICHTER de jure & priv. cred. c. ult. n. 38. & seg. SCHILDT. Exerc. ad ff. 35. §. 7.* Singuli asserentes, usuras demum post exsolutam sortem omnium creditorum deberi; Reddunt sententia sua hanc rationem, quod eo casu, quando facultates debitoris impares essent satisfactioni omnium Creditorum, creditor prior quo ad usuras lucri captandi desiderio duceretur, posterior autem quo ad sortem allaboraret de damno evitando, quare posteriori prospiciendum, ne per usurarum prælationem pro�sis excluderetur. Nec enim eodem jure censenda essent credito suo defraudari, & lucri cuiusdam non fieri participem, *l. f. §. 2. C. de Codicill. magisque favendum esse repetitioni quam adventitio lucro l. 41. ff. de R. I. Ad legem vero 18. ff. qui pot. in pign. sibi gravissime obstantem reponunt, eandem esse restringendam ad contractum annuorum reddituum, pariter ad usuras fidejussorio nomine jam solutas, qua fidejussoribus loco interesse cum sorte pariter adjudicarentur.*

§. XXVIII.

Mea sententia ea est incedendum via, ut nimirum distinctionis habenda sit ratio inter diversorum debitorum, & inter unius ejusdemque debitoris creditores. Priori præstructo casu, si sint diversorum debitorum, nempe defuncti ejusque hereditis creditores, demorui creditores bene-

beneficio separationis impetrato tanta pollut prioritate, ut etiam tanquam Chirographarii potiores sint omnibus creditoribus hæredis hypotheca aut alio quodam privilegio munis & respectu sortis, & respectu usurarum. Posteriori vero casu præstructo scilicet si Creditores unius ejusdemque debitoris existant, pignus taxative tantum pro sorte constitutum contradistinguendum est pignori citra taxationem obligato. Hypotheca intercedente particula taxativa pro sorte tantum constituta, exulat omnis prærogativa usurarum, cum ex conventione solum pro sorte, cui accesit, obstringatur. Sin vero pignus citra hujuscemodi taxationem obligatum reperiatur, iterum distinguendum est, an bona debitoris ad exsolutionem aris alieni sufficient, nec ne. Si sufficient usura & sors eadem gaudent prærogativa. Sin vero non sufficient, ad exsolutionum usurarum demum deveniendum est, si respectu sortis unicuius creditoris factum. Quæ sententia congruit æquitati, nec adveratur legibus juris Romani, *lex enim 18. ff. qui pot. in pign.* non liquido probas sententiam contrariam, ut ut enim ex legis hujus præscripto Lucius Titius in omne quod ei debetur & sic etiam propter usuras potior esse dicatur, attamen utrum alterius sorti an usuris tantum præferatur ibidem plane non deciditur, quare in hac lege quæstio ista, an prior Creditor etiam usurarum nomine posterioribus creditoribus præferendus sit, quidem excutitur, quomodo vero hac gaudeat prærogativa, an scilicet conjunctim quoad sortem, & usuras simul, an separati prius quoad sortem, & postmodum quoad usuras, & an etiam in casu ubi bona aliorum exsolutioni imparia deprehenduntur quoad usuras sorti posteriorum præferatur prorsus non dirimitur. Quemadmodum vero ad Judicis officium spectat leges paululum obscuriores ex æquitate interpretari, sic & lex modo allegata suadente eadem æquitate ita interpretanda, ne prior Creditor lucrum querat, aut locupletior fiat, cum alterius damno, locupletior vero is fieri censeretur, qui non redditur

tur pauperior. l. 47. §. 1. ff. de Solut. Redderetur itaque locupletior, si usuras cum dispendio alterius sortis acquireret. Nec repugnat huic sententia l. 9. §. ult. de paet. Licit enim ibi perhibeatur summa etiam applicandas esse usuras, exinde ramen ad prærogativam usurarum nullum ducitur argumentum, applicatio scilicet usurarum ad summam in lege modo allegata plane ex alia ratione proficitur, nemirum in l. 8. ff. de paet. monetur: quod major pars creditorum, vel qui majorem partem credita pecunia habet, paciscendo cum debitore minori parti præjudicare possit. In subsequenti lege 9. disquiritur, quomodo major pars constituantur, tum ratione plurium personarum unam eandemque rationem habentium, tum ratione plurium summarum, arque postmodum adjicitur, quod summa quoque applicare debeamus usuras, quare in hac lege de prærogativa usurarum nullus est sermo. Accessorium imitatur alias indolem sui principalis, sed regulæ huic suum decedit robur, quando accessori diversa est ratio ac principalis, præcipue, quando in principali agitur de damno vitaendo, in accessorio vero de lucro captando.

MENOCHIVS Consil. 58. cap. ult. GAILIVS lib. 1. de pace publica cap. s. n. 26.

§. XXIX.

In terris Saxoniciis res ita decisa est, usuræ in Concurribus creditorum, excepto judiciali Consensu ad sortem haud restricto, post omnes deum sortes sine distinctione pro rata præstantur. Postquam vero sententia designationis in rem iudicatam transit creditori cuius creditum pro liquido declaratum est, etiamsi pastus prioritatis nondum plenarie expeditus sit, interesse rei iudicata una cum forte suo ordine solvitur. Ord. Proc. Sax. Elect. recogn. Tit. L. §. unic.

§. XXX.

Ex iis vero, quæ huc usque in medium allata sunt de prærogativa usurarum dependet decisio quæstionis, an imputatio pecunia per gratificationem a judice soluta in sortem,

tem, an in usuras, facienda, aut enim judex in antecedens exsolvit creditori non nihil de pecunia debita, & quidem tali creditori, qui usuras tunc demum exigere potest, quam omnium creditorum fors fuerit soluta, tunc in fortem solutum imputare fas est. Vid. STRYCKII *Annot. ad Lauterb. lib. 4b. Tit. 3. verb. ante omnia.* Aut judex representat solutionem ei cui fors & usura in eadem debentur classæ, tunc iterum distincte procedendum scilicet, an integra fors exsolvatur, an vero solumento pars fortis, sin integra fors exsolvatur, exspirat jus pretendi usuras, sorte enim exsoluta, sublata est obligatio ad usuras praestandas. Vid. STRYCKII *Caut. Contract. Sect. 4. cap. 1. §. 1.* Sin vero pars tantummodo fortis, creditori praestetur, tunc pecunia simpliciter soluta in usuras computanda. l. 5. §. 2. ff. de solut. Vid. PET. MÜLLERI *Diss. de solutione minoris summa in deduct. majoris cap. 4. tb. 4. it. 1. i. Cod. de solut.* Nisi disertis verbis creditor in quietantia defuper data professus fuerit, se accipere pro forte. Vid. FREYERVS *de solut. cap. 12. n. 35.* Secus tamen res sese habet, si Creditor in eadem quietantia confiteatur, se acceperare solutionem in fortem & usuras, tunc enim non obstante ordine scriptura prius in usuras exsoluta pecunia imputanda est, licet enim ex ordine scriptura præsumatur ordo intellectus, cessat tamen haec præsumtio, si alia mens jure præsumatur, l. 5. §. 2. & 3. l. 6. ff. de solut. l. 3. C. de solut. MÜLLER *ad Struv. Exercit. 47. tb. 74. Lit. Z.* Subjungendum hic erit, distributionem hanc massæ bonorum debitoris instituere Judicem motu proprio, & non auditis prius partibus. Olim factam haec distributionem Index singulis creditoribus mediante notificatione generali per lustrandam & subscribendam transmittere solebat, prout testatur E. BARTHIVS *in Hodog. for. c. 3. §. 26.* Hodie vero hosce mores migrare solent judices, in more quippe ipsis positum est, distributionem hanc pariter absque prævia causa cognitione confidere. Hac conjecta Terminalium solenni publicationi præfigere, & in hoc Termino

istud Decretum æque ac sententias publicare. Haud integratum Lectori Benevolo futurum esse confido, si exemplum aliquod Decreti distributionis sisterem, quale haud ita pridem oculis meis usurpare mihi licuit.

Distributio

Derer in W. D. ad Massam Concursus gekommenen Gelder, und zwar von denen dem Debitori alleine zuständigen Vermögen.

- 1850. Thl. = aus den Subhasta verkauften Garten.
  - 991. Thl. 6. gl. 9. Pf. von 1835. Thl. 17. gl. zur Hochlobl. Steuer-Einnahme hiervon eingeliehenen Capital von Oster-Messe 1718. bis dahin 1727. verfallenes Interesse.
  - 100. Thl. 8. gl. 6. Pf. pr. Cent Capital, so aus denen Garten-Meublen vermittelst der Auction gelöst worden.
  - 71. Thl. = vor die Orangerie.
  - 84. Thl. = vor dergleichen.
  - 80. Thl. = vor die Pferde.
  - 22. Thl. 12. gl. 11. Pf. von einem zur Hochlobl. Steuer-Einnahme hiervon eingeliehenen Capital an 166. Thl. 22. gl. 10. Pf. er-hobenes Interesse.
  - 7. Thl. 13. gl. 6. gl. dergleichen, so nach wieder zurück bezahlten 144. Thl. Oster-Messe 1719. von denen rückständigen Capital derer 22. Thl. 22. gl. 10. Pf. bis Michael-Messe 1724. ges-fällig gewesen.
  - 9200. Thl. = so vor das subhasta erstandene Wohn-Haus bezahlet worden.
- Hiervon sind in Neu-Jahr-Messe 1717. bis Michael-Messe 1724. zur Hochlobl. Ober-Steuer-Einnahme eingeliehen worden 9129. Thl. 7. gl. 6. Pf. und davon
- 4245. Thl. 2. gl. 9. Pf. an Interessen à 6. pro Cent diese Zeit über erhoben worden, von Neu-Jahr 1717. bis Michael 1724.
  - 1900. Thl. = Capital aus denen verauctionirten Haus-Meublen, worvon zur Hochlobl. Steuer-Einnahme 1859. 1. gl. 6. Pf. als zinsfähiges Capital gegen 6. pro Cent ein-geleihen.

741. Thl. 11. gl. 8. Pf. bis Michael-Messe 1724. von Neu-Jahr-Messe 1717. verfallenes Interesse, wehn 100. Thl. zu H. W. D. Coneurs-Massa gehörig.
115. Thl. 6. gl. vor einige versegt und nicht wieder eingelösete, nachgehends aber verauctionirte Tuch-Waaren, worvon in der Oster-Messe 1719. 97. Thl. 12. gl. eingelichen, und an Interessen
43. Thl. 6. gl. 8. Pf. bis Oster-Messe 1727. erhoben worden.
807. Thl. 22. gl. so dem Debitori aus J. M. G. Concurs zugetheilet, und ad massam geliefert worden.

20259. Thl. 18. gl. 3. Pf.
So viel aber

II.

Die mit des Debitoris Sohn H. W. D. gemeinschaftlich geführte Handlung betrifft, so besteht selbige in nachfolgenden Posten:

212. Thl. - - sowohlin gethaner Vorschuß von J. B. auf als lernäidigsten Befehl wieder erstattet, und ad massam gegeben worden.
57. Thl. 1. gl. 6. Pf. erhobene Interesse von 106. Thl. 12. gl. 8. Pf. so Oster-Messe 1718. bis dahin 1727. zur Hochlöbl. Ober-Steuер-Einnahme eingelöset worden.
940. Thl. 23. gl. 3. Pf. so der Handels-Diener N. G. von allerhand Münz-Sorten als eingehobene Handels-Schulden übergeben.
100. Thl. dergleichen.
14243. Thl. 20. gl. 9. Pf. so aus denen verauctionirten Tuch-Waaren gelöset worden.
5993. Thl. 12. gl. 3. Pf. von einem an 13340. Thl. 21. gl. 3. Pf. zur Hochlöbl. Steuer-Einnahme eingelichenes Capital bis zur Michaelis-Messe 1724. eingehobenes Interesse.
39. Thl. 4. gl. 3. Pf. so an allerhand doch nicht jedes Orts gültigen Münz-Sorten unter der Post derer 940. Thl. 23. gl. 3. Pf. befindlichen und nach dem Werthe, da sie geschlagen, als Zu-wachs hieher gebracht worden.
21586. Thl. 14. gl. -

Wor-

Worbei jedoch zu gedenken, daß vermöge allergnädigsten Bes-
fehs fol. 6. Vol. sub C. I. D. K. von denen Handlungs-Effe-
cken 500. Thl. als ein Depositum ausgezahlet werden müssen,
und verbleibet also nach Abzug dieser Post in der Handlungs-Massa
21086. Thl. 14. gl.

Wie viel aber einem ieden Consorten davon zu seinem Ant-
eil gehörig gewesen, hat man, weil die Debitores bey ihrem Aus-
tritt die Handlungs-Bücher und andere zur Societät gehörigen
Documenta mit sich genommen, auch die Handels-Diener dieses
Puncts halber keine Wissenschaft gehabt, keine gegründete
Nachricht erlangen können, inzwischen aber H. W. D. dem
ältern von besagter Handlung zwey Drittheil 14057. Thl. 17. gl.
4. Pf. H. W. D. dem jüngern hingegen nur Ein Drittheil an
7028. Thl. 20. gl. 8. Pf. zugethielet; Und beträgt also nach diesem
Präsupposito H. W. D. des ältern Massa

34317. Thl. 11. gl. 7. Pf.

Alldieweil aber der Concurs noch hin und wieder aussenste-
hende Schulden und andere ansehnliche Forderung hat, als wer-
den zu Befreiung derer diesfalls erforderlichen Unkosten voriezo
333. Thl. 8. gl. in Massa behalten, welche gleich wie sie dem letzten
Herru Percipienten aniezo abgehen, also demselben von denjeni-
gen Geldern, so am ersten wiederum ad Massam kommen, vergnü-
get werden sollen.

Hiervon nun sollen haben:

post Class. I.

50. Thl. 3. gl. 9. Pf. Herrn J. H. L. und Cons. ex Judicato fol.
147. Vol. IV.

In Class. III.

37. Thl. 13. gl. Accis Abgaben E. E. Hochw. Raths allhier
fol. 45. Vol. 3.

In Class. IV.

5984. Thl. 9. Pf. Capital E. D. v. S. vermöge stillschweigenden
Pfandes vom 13. April. 1694. und fol. 25. Vol. I. ex Judi-
cato fol. 47. & 4U. Vol. I.

4132. Thl. 13. gl. versfallenes Interesse von Michael - Markt
1714. bis den 7. Julii 1728. also auf 13. und drey Biertel Jahr.

7826.

7826. Thl. 10. gl. 9. Pf. Capital M. D. ex Judicato fol. 55. a. &
404. Vol. III. ex jure hypothecæ a tempore illationis
de ao. 1703. den 1. Maij ao. 1705. j. fol. 382. Vol. II.
4588. Thl. 20. gl. 6. Pf. verfallenes Interesse nach der Ausrech-
nung sub A.

12415. Thl. 7. gl. 3. Pf.

post Class. IV.

2525. Thl. . . Capital Se. Magnif. der Herr Hof-Rath
und Hochverdiente Bürgermeister, Herr G. L. ex jure cesso
D. M. S. Vermundschaffts-Nests, vermöge stillschweigen-
der Verpfändung de dato den 30. Aug. 1706. ex judicat.
fol. 379. Vol. III.

1832. Thl. 17. gl. 6. Pf. auf 14. Jahr 6. Monath 6. Tage vom Neu-
Jahr-Märkt 1713. bis 7. Julii 1728. verfallenes Interesse.

4357. Thl. 17. gl. 6. Pf.

In Class. V.

6480. Thl. . . Capital Tit. Herr Hof-Rath D. J. E. R. ex
jure cesso seines Herrn Vaters, Tit. Herrn Baumeisters
J. E. R. vermöge judicati fol. 47. 377. 378. Vol. III.

859. Thl. 19. gl. 6. Pf. zum Interesse vom Neu-Jahr-Märkt 1715.
bis 7. Jul. 1728. weiln die Massa nicht weiter zureicht.

7339. Thl. 19. gl. 6. Pf.

Summa Summarum 34317. Thl. 11. gl. 7. Pf.

Nachdem aber auch nachfolgende Unkosten bey diesem Con-
curse aufgewendet worden, welche nur denjenigen, so zur Per-
ception gelangen, abzükürzen, und selbige in nachfolgenden Po-
sten bestehen, als nehmlich:

165. Thl. 13. gl. 4. Pf. Depositien,] Gebühren pro rata.

82. Thl. 18. gl. 8. Pf. Haupt-Buchs.] Gebühren pro rata.

6. Thl. 11. gl. 10. Pf. Signatur- und Copial-Gebühren bey Aus-
zahlung derer Interessen aus der Hochlöbl. Ober-Steuer-
Einnahme.

1. Thl. . . pro subhaft. general. des Hauses und Garten.

840. Thl. 6. gl. 4. Pf. an Obsignations- und Inventur-Gebüh-
ren

D

ren

- ten allerhand Ausgaben bey der Auction, deren Waaren und Mobilien, wie nicht weniger an Keller und Niederlage im grossen Fürsten-Collegio und Paulino.
5. Thl. 10. gl. = dem Marsch-Ställer vor Fütterung.
12. Thl. 12. gl. = vor eine verauktionirte und hernach vindicirte Tuch-Presse, davon das Kauff-Geld wieder zurück gegeben worden.
4. Thl. 21. gl. 9. Pf. Unkosten bey Zurückbezahlung derer Steuer-Capitalien, zu zwey Dritteln.
24. Thl. dener: beyden Handels-Dienern R. G. und J. C. R. von denen Creditoribus ausgemachtes Salarium zu zwey Dritteln.
96. Thl. = dergleichen dem Buchhalter J. C. vi. judicati fol. 40. Vol. III. it. fol. 283. cirat. Vol. zu zwey Dritteln.
17. Thl. 8. gl. 2. Pf. Eidem hiervon verfallenes Interesse vom 1. Octobr. 1715. bis 22. Maij 1719. da er das Capital ex Mafsa erhalten.
97. Thl. 2. gl. 4. Pf. Contribution vom Hause pendente Concursu & administratione.
32. Thl. 3. gl. = Land-Steuer.
19. Thl. 3. gl. = Schof.
2. Thl. 17. gl. 4. Pf. Erbzins.
7. Thl. 16. gl. = Fix-Accise vom Garten.
2. Thl. = Opfer und Wächter-Geld.
129. Thl. 8. gl. = dem Curatori litis, an zuerkannten Gebühren, besage der Liquidation sub B. pro rata.
16. Thl. 16. gl. = so bey Eintreibung derer aus M. G. Concurs habenden Forderung vor des Debitoris Advocatum Urthel-Gelde und Gerichts-Gebühren aufgewendet werden müssen.
303. Thl. 11. gl. 9. Pf. nach Abzug 50. Thl. zu H. W. D. des jüngern Massa an Verlag, Urthel-Geld und Gerichts-Gebühren nach der Liquidation sub B. B. Squ. fol. 49. seqq. & fol. 54. Vol. sub 3. pro rata.
18. Thl. 9. gl. = nach Abzug 5. Thl. 18. gl. Infrinations-Gebühren fol. 53. Vol. sub 3. pro rata.

6. Thl.

6. Thl. = besage der Liquidation, sub J. fol. 52. Vol.
sub d.
6. Thl. = Constit. Massa, die Deposita durch zu gehen, zu
extrahiren, und unter gewisse Capira zu bringen.
6. Thl. = vor Verfertigung der Distribution.
12. gl. = solche zu mundiren.
4. gl. = Stempel-Pappier.
8. gl. = pro publ. & regl.
1. Thl. 16. gl. = vors Angeben in Termino.
1. gl. Stempel-Pappier zum Patent.

Und sollen

Demnach	haben	geben aber	bekommen
		zum Untkosten	also
1) Herr J. H. E. und Conf.	50. = 3. = 9.	2 = 12 =	47 = 15 = 2
2) E. E. Rath's resti- rende Accis-Ein- nahme	37. = 13. =	2 = 6 =	35 = 13 =
3) Junger E. D. v. S.	10116 = 22 = 7	560 = 13 = 8	9556 = 8 = 11
4) Fr. M. D.	12415 = 7 = 3	688 = 7 =	11727 = 6 = 8
5) Se. Magnif. Herr Hof-Rath u. Bü- germeister Herr G. E. ex jure cesso D. M. S.	4357 = 17 = 6	252 = 18 =	4104 = 23 = 6
6) Tit. Herr Hof- Rath D. J. E. R. ex Jure cesso seines Herrn Vaters, Hn. Baumeisters J. E. R.	7339 = 19 = 6	402 = 11 = 9	6937 = 7 = 9
	34317 = 11 = 7	1908 = 8 =	32409 = 3 = 7

Worben annoch zu erinnern, daß zwar Tit. den Herrn Hof-Rath R.

6937. Thl. 7. gl. 9. Pf.

zugeheilet, weilen aber obangeführter massen 333. Thl. 8. gl. anieso

D 2

bey

bey der Massa behalten werden, die künftigen Unkosten damit zu
befreiten, als bekommt er gegenwärtig 6603. Thl. 23. gl. 9. Pf.
Dagegen hat er deren Restisution von den nochst einkommenden
Geldern zu erwarten. Wie denn auch diejenigen nach ihme lo-
eirten Gläubiger von denjenigen, so künftig annoch ad Massam
kommen wird, ihre Befriedigung zu erhalten haben.

Frau M. D. hat in ihres Ehe-Mannes Credit-Wesen am Capi-
tal zu fordern

7826. Thl. 10. gl. 9. Pf.

Ferner hiervon verfallene Interessen, als:

	Thl.	gl.	Pf.
7826. Thl. 10. gl. 9. Pf. vom 7. Octobr. 1714. als an welchem der Debitor verstorben, bis den 22. Dec. 1717. da Frau Wittbe auf Abschlag des Capitals 500. Thl. erhoben,	1255.	II.	9.
Von 7327. Thl. 10. gl. 9. Pf. vom 23. Decembr. 1717. bis den 19. Aug. 1720. da sie 500. Thl. auf Abschlag des Capitals erhalten,	1003.	7.	7.
Von 6826. Thl. 10. gl. 9. Pf. Capital vom 19. Au- gust 1720. bis den 18. Sept. 1721. da sie 300. Thl. in fernern Abschlag empfangen,	369.	18.	3.
Von 6526. Thl. 10. gl. 9. Pf. vom 18. Sept. 1721. bis den 14. Sept. 1722. da sie abermahl 500. Thl. in Abschlag des Capitals erhalten,	322.	16.	8.
Von 6026. Thl. 10. gl. 9. Pf. vom 14. Sept. 1722. bis den 18. Dec. 1723. da sie wieder 600. Thl. erhoben,	379.	17.	5.
Dergleichen von dem Überrest an 5426. Thl. 10. gl. 9. Pf. vom 18. Dec. 1723. bis den 7. Julii 1728.	1257.	20.	10.

S. XXXI.

De forma Decreti Distributionis hoc usque sollicitus
fui, ad effectus ejusdem jam deproperare liceat. Inter
effectus istius à nonnullis connumeratur, quod nimivum
æque ac alia sententia in rem judicatam transeat, quare
ex opinione istorum is cui gravamen aliquod hoc Decreto
illa-

illatum remedio quodam suspensivo vires rei judicata remorari deberet, aut si decendum praterlabi pateretur nullo remedio huic gravamini tollendo medelam afterre posse. Fingunt itaque si Judex pecunias per gratificationem solutas non prout par erat in usuras, sed in sortem impunitasset, ac talem imputationem decreto distributionis inseruisset, quæ unius creditoris cederet prajudicio, iste vero remedio suspensivo adversus talem sententiam intra decendum uti negligerer, tunc omni facultate decretum hoc impugnandi excideret. Ego vero alienissimus sum ab eorum sententia, potius existimo nullo jure cautum, hoc Decretum prout hodie istud ipsum fertur vires rei judicialia nancisci posse. Causa quæ me ad hanc opinionem amplectendam adducunt eo redeunt.

§. XXXII.

Nullus actus à judice susceptus vires rei judicatae consequitur, nisi qui sententia eloig condecorari meretur. Sententia nomine definitiva solummodo intelligebatur, cætera Mandata, iussus, aliaque ad directionem processus necessaria interlocutiones audiebant, quibus tamen sententia denegabatur vigor, ac rei judicatae virtus. l. 3. §. 1. ff. de Offic. praefecti vigilium. l. 17. C. ex quib. caus. infam. l. 19. C. eod. l. 2. ff. de appell. recip. Jus Canonicum tamen promiscue hasce usurpat voces, cui natales suos debet, distinctio ista inter sententiam interlocutoriam & definitivam. Definitiva nuncupatur quæ finem controversiis pronunciatione judicis imponit, scilicet vel condemnatione, vel absolutione. l. 1. ff. de re jud. Interlocutoria vero, qua punctus incidens tantum determinatur & deciditur, ut remoto hoc obstaculo ad definitivam perveniri queat. Differebat olim ab hoc Decretum Prætoris, quod extra ordinem à Prætore in causis extraordinariæ persecutionis ferebatur, & ita sententia definitivæ vim fortiebatur, ac in rem judicatam transibat. l. 2. ff. de re jud. Unde ab eodem appellabatur l. 7. §. 2. ff. de minor. vel provocatione

D 3

catione pratermissa dabatur propter rerum judicatarum
auctoritatem. l. 65. §. 2. ff. ad SCt. Trebell.

§. XXXIII.

Ex juris Romani itaque sententia insigne intercedebat
discrimen inter interlocutiones & sententias, quod po-
tissimum viribus rei judicatae absolvebatur, quippe quæ
vires non tribuebantur interlocutionibus, Prator enim
eas prorsus revocare poterat, idem Jus Canonicum rece-
pit, adeoque qualenam judicium ferendum sit hodie ex
natura interlocutionum antiqua & hodierna assimandum
est. Dicebantur interlocutiones jussus, Mandata, aliaque
Decreta, quæ causam principalem non definiebant, sed
viam tantum ad decisionem causæ principalis præpara-
bant, & quæ ad directionem processus pertinere videban-
tur determinabant. Atque haec interponebantur non sem-
per auditio altero, nec causa plene cognita, sed prout ju-
dicii æquum videbatur jubebat vel mandabat, exinde vim
sententia nunquam consequi valebant, quorsum spectat
l. 14. ff. de re jud. Et in leg. 5. Cod. Communiat. Epist. § Pro-
gram. dicitur, judicem partium allegationes audire & ex-
aminare debere, adeoque quicquid citra hoc examen de-
cretum vi rei judicatae destitutum esse debere, cum ma-
gno confictu sententia ferenda sit. l. 7. Cod. eod. Corro-
borat hanc sententiam l. 7. Cod. de Sent. § Interl. ubi diser-
tis verbis monetur, non omnem vocem indicis judicati
continere auctoritatem, potestatem enim sententia certis
finibus concludi, & si nihil causa cognita secundum juris
rationem pronunciatum sit, vocem pacisci suadentis pra-
fidis actionem perimere non posse. Suffragatur huic
sententia l. 9. in fin. C. eod. Nullam enim causam interlo-
cutiones plerumque perimere. Ex quibus appetet, inter-
locutiones regulariter latas fuisse causæ non satis cogniti,
alteroque non auditio, & exinde robore sententia non
polluisse. Überiorem lucem fœneratur l. 36. Cod. de appell.
qui textus edocet potuisse interlocutiones lite finita & ap-
pellatione interposita demum revolvi, quod tamen non
licuit.

licuisset, si interlocutiones in rem judicatam transiissent.
I. 2. ff. de appell. recip. I. 2. C. de Episc. audientia. Ex quibus omnibus tuto concluditur ex interlocutionibus nec actionem, nec exceptionem rei judicatae oriiri.

§. XXXIV.

Sed an non jus Canonicum à legum Romanarum Sententia hac ex parte recesserit, opera pretium est diligere? Nec hoc jure interlocutoria simpliciter in rem judicatam transierunt. Apparet hoc evidentissime ex cap. 6o. X. de appell. Ubi retractatio interlocutoria etiam post appellationem interpositam & sic præterlapsa decendio iudicii permittitur. Idem etiam evincitur ex cap. 10. de appell. in b. in quo dicitur: quod iudex à cuius sententia interlocutoria appellatum est, citare appellantem ad audiendam revocationem possit. Denique in cap. 12. eod. BONIFACIUS VIII. clarius mentem suam proponit, edisseritque interlocutorias licet vel maxime vim sententia definitivæ habuerint in rem judicatam non transire. Vid. Illustriss. BÖHMERI Jus Ecclesiast. Lib. 2. Tit. 27. §. 8. Ejusdemque Diff. de Sententiis in rem judicatam non transeuntibus §. 35.

§. XXXV.

Ex his itaque omnibus prono alveo fluit, nullam pronunciationem judicis effectum rei judicatae sortiri, nisi quam præcedit causæ cognitio. Hoc genuinum præbet fundamentum cur interlocutiones virtute rei judicatae Iure Rom. destituta fuerint, scilicet, quia causæ non plene cognita emittebantur. Lex s. C. Commin. Epist. Programm. requirit partium allegationes, harumque examen, quod nihil aliud innuit, quam causæ cognitionem, & lex 7. C. de sent. & interloc. iterum causæ cognitionem exposcit. Unde quando judices aliquid injungunt partibus addita combinatione, nisi intra mensem solveris, duplum præstare debes, ac partes non fuere auditæ, pariter si iudex libellum actoris statim exequatur & in sententiam ferendam præcepit ruat, nec talis comminatio nec decretum sortitur vim rei judicatae, ideo quia sententiam causæ cognitionis sci-
licet

licet plena rei discussio præcedere, & post allegationes partium auditas & examinatas ferri debet, sententia enim magno conficto decernenda, & ita incongruum est combinationi tali vim sententia tribuere. V. BRVN. ad l. i. C. com. epist. Progr. Nec nostra ætate immutatio quædam hujus juris subsecuta est, licet enim interlocutoria sententia hodie polleant viribus rei judicata, hoc tamen exinde proficitur, quia tales sententia à judice alteri pronunciari non consueverunt, quam auditis partibus litigantibus, discussisque earum allegationibus, adeoque præsupposita sufficienre causæ cognitione. Reliqua effata judicis absque tali causæ cognitione declarata & hodie robore rei judicata parent. Sic Decreta & resolutiones ad instantiam unius imperata, & vulgo Verordnungen appellatae nec nostris moribus transuent in rem judicatam, ex eadem ratione, quia propriis sententiis haud accenserit possunt, nec causæ plene cognita, alteroque auditio, illa edita sint. Unde ab iis appellare prorsus non est necesse. MEVIVS P. 7. Dec. 292. n. 6. Ex Excellentiss. Dinctler. in Diff. de appell. inadmissibili.

§. XXXVI.

Quænam itaque ratio sit Decreti distributionis & in quantum istud vires rei judicata sortiatur evidenti judicio colligi potest, ex iis quæ modo asserta sunt. Nimurum causæ cognitionem substantiale requisitum esse sententia cui virtus rei judicata tribuenda, STRYCK. Us. Mod. Lib. 42. tit. 1. §. 2. item Clem. 2. de sent. & re jud. l. 4. §. 7. C. de sent. & interl. l. f. C. de sent. ex peric. recit. V. TITII Jus privat. Lib. 12. c. 9. §. 5. RHETIVS in diff. de sentent. in causis civ. & hoc procedit citra omne discrimen an sit sententia definitiva an interlocutoria. l. 4. C. de dilat. V. ARVMÆI Disp. ad precipuas Digestorum & Codicis leges, Disp. 21. n. 4. Causæ cognitione vero perficit plena rei discussione, plena autem rei discussio præsupponit allegationes partium auditas esse & examinatas à judice. l. 9. C. de judic. l. 1. & ult. C. de exec. rei judic. l. 7. C. de sent. HORN. Resp. Class. 2. num. 3. p. 89. verb. causæ

causæ cognitio &c. HVB ERVS ad L. 42. tit. 1. ff. §. 3. It. VIN-
NIVS ad Insti. Lib. 4. tit. 17. not. ad princ. Inst. de officio judicis
p. 876. Unde ut causa cognitio rite peragatur judicii incumbit, ut actori docere, probare, reo defendere, refutare, permittat. l. 9. C. de Judic. prout moner STRVIVS ad
Matthai Tract. de Judicis cap. 1. th. 24. Cognoscere enim
est nunc demum dicitur judex, quando de causa querit, litiga-
toresque audit pro tribunali. l. 1. ff. de Conf. princip. V. CAL-
VINI Lexicon Jur. voce cognoscere. Audienda ergo sunt
partes litigantes, alias sententia contra ipsas lata non mere-
tur nomen sententia, sed est ipso jure nulla. v. LAVTER-
BACHII Colleg. Theret. Pract. Lib. 42. Tit. 1. §. 16. Quomo-
do vero partes auditæ esse apparet, nisi citatæ prius fue-
rint, ut secum invicem procedant, positiones ad acta refer-
rant, & in iis iura sua deducant, judicemque quidnam pro-
nunciare debeat admoneant, unde B. MENCKENIVS in
diss. ro. Process. ad tit. 20. §. 24. rite monet, ad istam causæ co-
gnitionem quam in tertia dilatione danda adhibere tene-
tur judex recte referri, ut pars adversa citetur & audiatur.
Causæ enim cognitio in audiendis partibus & examinandis
Juribus ipsorum versatur, caue nonnisi partibus citatis
peragi potest. MENOCHIVS Vol. 7. Conf. 629. n. II. Ac nul-
la major nullitas sententia esse statuitur, quam contra non
citatos, & inauditos ferre sententiam. COTHMANN IV. Rep.
33. n. 69.

§. XXXVII.

Evolamus jam indeolem Decreti distributionis, & per-
pendamus quæso, judicem id decretum adornare non ci-
tatis partibus, earumque allegationibus non examinatis,
prætermis mutuis positionibus ac neglectis iis omnibus,
quæ alias sententiam præcedere solent, insimul facili con-
jectura assequimur nullum robur rei judicata huic Decre-
to tribui posse, unde omne gravamen hoc Decreto cuidam
creditori illatum gravaminis extrajudicialis loco haben-
dum, hujusque tollendi gratia non opus esse remedio quo-
dam suspensivo, multo minus fatale descendii currere cre-
dit.

ditori gravato, sed decendio licet elapsò creditorì integrum esse, judici indicare qua ex parte in Decreto sit lassus, eundemque monere quo lassioni isti alia computatione medelam afferat.

§. XXXIX.

Omnia in tuto collocata esse videntur, veritasque ista satis explorata, quam hic usque propugnavi, quotidiana tamen edocemur experientia, pluribus judicibus hanc sententiam non arridere, sed judices sope Decretis distributionis à se conceptis tantum statuere prerium, ut extra controversiam esse repositum concludant, hujuscemodi Decretis neminem vires rei judicatae denegare posse. Corroborare opinionem suam plerumque subsequentibus co-nantur argumentis. Primo Decreta & sententias stricte sic dictas eodem censeri jure. Secundo Decretum distributionis esse actum summopere necessarium, qui in processu Concursus prorsus praterniti non posset, potius eo insuper habito nunquam finis Concursus imminerer. Tertio denegatis viribus rei judicatae Decretis distributionum, nec judicem, nec reliquos creditores, unquam securos evadere. Nimirum Sententia eorum ea est, nisi Decreto distributionis virtus rei judicatae tribueretur, tunc ipsemet judex prioribus creditoribus aliquid exsolvens, metuendi causam haberet, ne posterior Creditor impugnaret hanc solutionem, ac injuriam sibi esse factam conquereretur, prior vero creditor, cui à judice esset satisfactum in discrimen adduceretur, ne facta hac impugnatione restituere compelleretur, id quod ex praescripto Decreto distributionis esset ei exsolutum, cui discrimini uterque tam judex, quam creditor posterior, tamdiu esset obnoxius, quamdiu prioris creditoris jus praescriptione longissimi temporis nondum esset extinctum. Quarto denique contendunt, Decretum distributionis etiam exinde sortiri vim rei judicatae, quia solenni publicatione intercedente eorum quæ in hoc Decreto continerentur notitiam consequerentur creditores, ac ad publicationem istam

istam eadem citatione qua ad alias sententias convoca-
rentur.

§. XXXIX.

Sed tantum abest ut hisce rationibus à semel propu-
gnata opinione me demoveri patiar, ut potius intrepide
asseram, nihil prorsus iisdem ponderis constare. Nam
Primo largior equidem Decreta & Sententias stricte sic
dictas eodem censeri Jure. Nego vero in censem horum
decretorum venire Decreta distributionis, sed distinctio-
ne quodam hanc rem componendam duco, scilicet an
Decreto judicis res inter partes litigantes controversa
decidatur prævia nimirum causæ cognitione, an vero De-
cretum hoc non decidendi gratia interveniat. Prioris
generis decreta referunt indolem sententiarum late sic di-
ctarum. Posterioris vero generis Decreta respuunt pror-
sus hanc indolem. Quorū etiam referendum Decre-
tum distributionis.

§. XXXX.

Secundo à necessitate actus ad effectum rei judicata
nulla procedit illatio. Quis enim in dubium vocabit, mul-
tas partes substanciales processuum summopere necessa-
rias occurrere omnis virtutes rei judicata expertes. An
non quædo citationes à judice emissæ, dilationes, præce-
pta penalia, Decreta confirmatoria, Constitutiones tu-
torum, Curatorum, oculares inspectiones, Registraturæ,
formationes liquidi, aque necessaria sunt ac ipsum De-
cretum distributionis, nemo tamen sibi persuadebit, vel uni
horum cōpetere virtutem rei judicata.

§. XXXXI.

Tertium dubium sponte corruit, si modo perpenda-
tur Decretum distributionis vel ea complecti, quæ in sen-
tentiis designatoriis vires rei judicata jam nactis sunt de-
cisa, scilicet quodnam creditum pro liquido sit haben-
dum, quisnam creditor alteri in solutione sit præferen-
dus, tunc judex subit solummodo vices executoris rei ju-
dicata, & si exacte hisce sententiis gerat morem & judex

omnis periculi expers est , & Creditores , ex re judicata Jus quæsumum nacti extra omne discriminem constituuntur . Et quis quæso negare poterit , aliquando & alias contingere ut iudex licet rite uni creditori exsolverit , cui ex re judicata est jus quæsumum , tamen hæc solutio rescindatur . Fingamus enim creditorem minorenem præterlabi passum esse fatale liquidationis ac denum post finitum Concursum nomen suum profiteri , beneficio restitutio in integrō jus prioritatis p̄a Creditoribus , quibus credita sua exsoluta sunt deducere , annon sic solutiones , etiam rite factæ , rescinduntur ? vel Decreto distributionis iudex quædam inserere vult , quæ nondum in disceptationem partium venerunt , scilicet quomodo imputatio pecuniæ per representationem soluta sit suscipienda , tunc hujus passus incidentis ergo terminum præfigat , creditores & Curatorem bonorum aut litis , ut secum invicem mutuis positionibus procedant , citet , ac deinceps vel ipsem prænunciet , vel sententiam Jure-Consultorum sibi expectat . Sic talis passus per sententiam decisus & à nemine remedio quodam suspensivo impugnat⁹ judici normam præbet , tuto & citra omne periculum procedendi , & creditorum securitati optime prospicitur .

§. XLII.

Quartum vero dubium facillimo removeri potest negotio , potius existimandum , committi hic fallaciam non causæ ut causæ , manifestissimo nimirum laborat vitio hæc concludendi ratio , quicquid intercedente publicatione significatur , id nanciscitur vires rei judicata . Nec enim dupondi⁹ juris ignotum est , Testamenta nonnunquam sole publicari , eadem tamen propterea non conspicua esse viribus rei judicata . Res judicata non est effectus publicationis , sed sententiæ legitimis requisitis suis præprimis causæ cognitionis prævia constantis . Publicatio solummodo habet se respectu rei judicata tanquam conditio sine qua non : Conditio vero sine qua non pluribus rebus moralibus potest communis esse . Unde publicatio

cario potest intercedere in negotiis effectu rei judicat^r
 pollutibus & eodem destituis. Quorsum etiam facit
 modum hunc publicandi Decreta distributionum nulla le-
 ge praescriptum, nec ejusdem in ordinatione quadam pro-
 cessuali fieri mentionem; Ordinatio Processus Saxonici
 recognita providentissima sane cura conscripta est, &
 omnibus Legislatoribus præbet exemplum, quomodo
 modum procedendi in judiciis felici successu instruere
 possint, exulat tamen ibidem prorsus dispositio, quod
 publicatio circa Decretum distributionis adhibenda ve-
 niat; Et nondum duorum lustrorum spatium præterla-
 psum, ex quo mos invaluerit, mediante publicatione cre-
 ditoribus argumentum hujus Decreti distributionis signi-
 ficandi, olim enim, prout supra monui, Judex in simplici
 communicatione creditoribus facta hujus Decreti subsi-
 stebat. Mos igitur iste publicandi non ad Principis jus-
 sum, non ad legis quandam dispositionem, sed ad judicis
 conatum à summo Imperante nunquam approbatum suam
 refert originem. Absit vero longissime ut judici tanquam
 ministro legum & tantummodo hac facultate prædicto ut
 iura ad facta obvenientia possit applicare, ipotestatem
 hanc concedamus, provagi sui arbitrii ratione publicatio-
 nem tanquam medium aliquod usurpandi actibus suis ef-
 fectum rei judicat^r conciliandi. Omnis Jurisdictio pen-
 det à Principe, & judex exercendo jurisdictionem sua fidei
 demandatam executorem tantummodo agere potest, le-
 gum a Principe sanctitarum. Involat judex in partes po-
 testatis legislatoria qui eosque audacia progeditur, ut
 nova fatalia à Legibus non praeflita partibus litigantibus
 obtrudere velit. Plus itaque justo sibi indulget judex, qui
 sua autoritati tantum tribuit, ut pronunciatis suis rei ju-
 dicat^r autoritatem propter publicationem a se decretam
 vindicet. Lex rei judicata autoritatem tribuere potest,
 non minister legum, judex. Nunquam turbandi sunt limi-
 tes potestatis legislatoria & potestatis judiciorum. Et qui
 quæso Judex limites potestati sua adeo extendere par est,
 quum

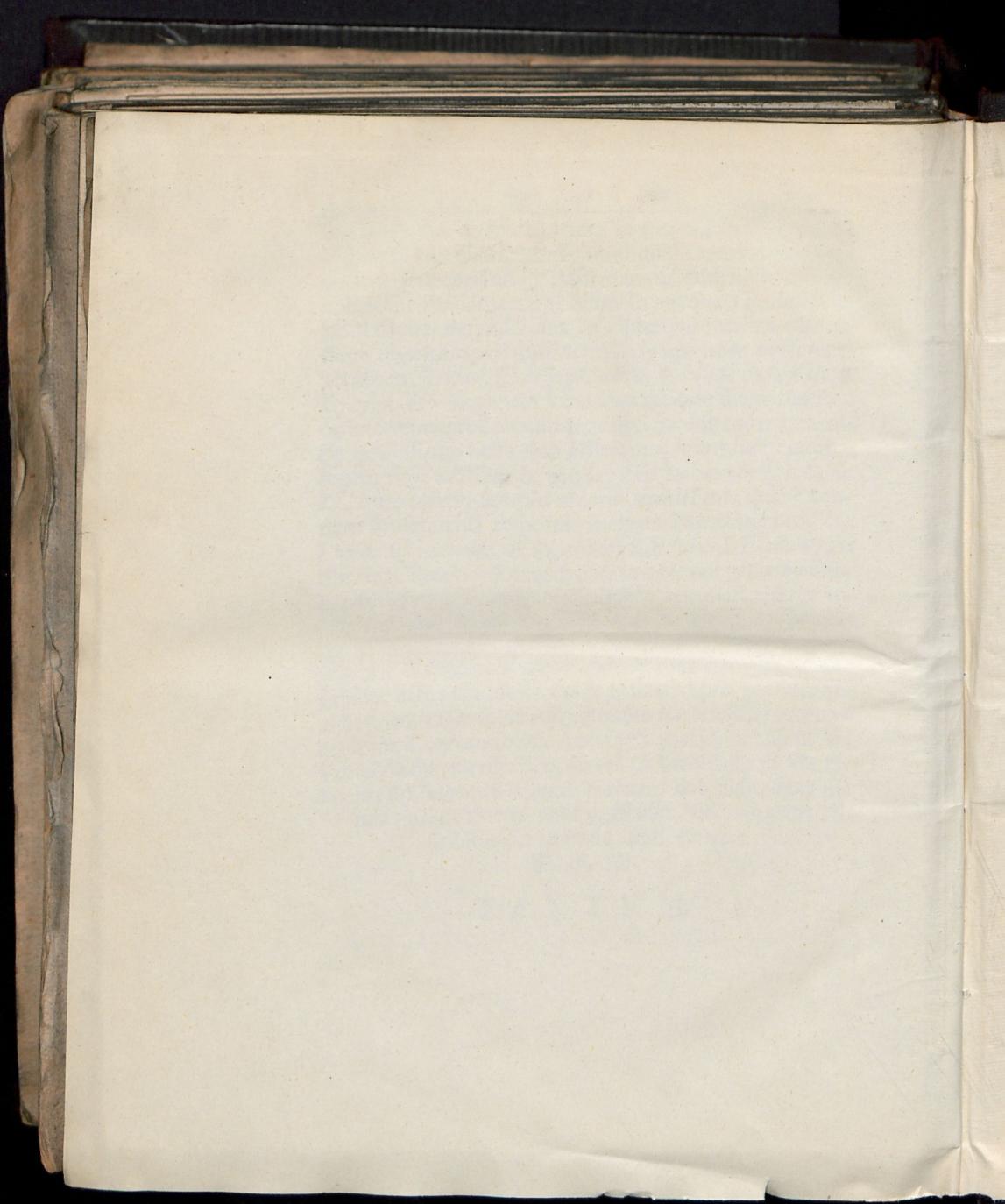
quum Jureconsulti unanimibus propemodum suffragiis, in eam conspirent sententiam, rescripta summorum Principum interlocutoria, scilicet ad nuda supplicata & narrata unius partis impetrata, licet publicata, destitui tamen effectu rei judicata, adeo ut pars gravata tali Rescripto non necesse habeat idem remedio quodam suspensio à viribus rei judicata suspendere, sed eidem gravata parti integrum esset, quounque tempore, etiam post decendum, prætermissa licet leuteratione vel appellatione Rescripto contradicere, v. CARPZ. p. I. *Conf.* 26. *defiz.* 18. & LYNCKERI *Resp. Resp.* 75. Rationem hujus rei in eo unice collocant, quia talia rescripta absque causa cognitione eduntur. Vix àquo animo ferendi sunt eorum judgmentum mores, qui plus sua autoritati conantur asserere, quam Princeps suæ potestati. Princeps suam potestatem iis circumscrimit limitibus, ut non omnibus rescriptis a se emissis autoritatem rei judicata relinquat, ut ne quidem publicatione intercedente iisdem hanc autoritatem rei judicata accedere statuat, sed Rescripta sua in tantum hoc robur sortiri velit, in quantum utraque pars desper audita, judex vero sibi haud religione ducere posset. Decretis suis absque causa cognitione datis propter publicationem à se sponte ac proprio conatu adhibitam virtutem rei judicata superaddere.

§. XLIII.

Genuinus vero effectus Decreti distributionis est, quod finem imponat Concursus processui, creditores suam urgere queant solutionem, judici ulterius non integrum sit debitoris bona, qualiacunque sint, in sua custodia retinere, sed vel invitus adigitur ad satisfaciendum creditoribus. Finem itaque imponit Decretum hoc processui Concursus, & mihi etiam finem imponere specimini huic Inaugurali placet.

§. (O) 5.

(x228 2285)

Farbkarte #13

B.I.G.

Black

1729, 24 Pra. 23. 7
DISSERTATIO IN AVGVRALIS JVRIDICA,

DECRETO
DISTRIBUTIONIS
IN
CONCVRSIBVS CREDITORVM
NONVLLIBI RECEPTO,

QVAM
EX INDVLTV ILLVSTRIS JCTORVM
ORDINIS
SVB PRÆSIDIO

• DN. ERNESTI TENZELII, JC^{TI}.

ELECTORALIS REGIM. CONSILIARII, JVDICII PROVINC. AC FACVLT. JVRID.
ASSESS. PRIMARIIL, EJVSDEMQVE H. T. PRO-DECANI, NEG NON CIVITATIS
CONVLIS PRIMARIIS,

PRO LICENTIA
SVMMOS IN VTROQVE JVRE HONORES ATQVE PRI-
VILEGIA RITE CAPESSENDI.

VILEGIA RITE CAFESSENDI,
IN AVDITORIO JCTORVM MAJORI,
HORIS CONSVENTIS.

PUBLICO ERUDITORVM EXAMINI SVBMITTIT
AVCTOR
CHRISTIANVS WILH^{MS} L^{AE} 1646

CHRISTIANVS WILH. STAUBER/

DIE XXI. MARTII M DCC XXIX

ERFORDIAE,

ERFORDIAE,

Litteris GROSCHIANIS, Acad. Typogr.

Digitized by srujanika@gmail.com

Digitized by srujanika@gmail.com

